

Facultade de CC. Sociais e da Comunicación

Mais info na Web da Facultade

<http://www.csc.uvigo.es/>

(*)

(*)

Grao en Dirección e Xestión Pública

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P04G095V01101	Ciencia política: Ciencia política	1c	6
P04G095V01102	Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública	1c	6
P04G095V01103	Economía: Economía pública	1c	6
P04G095V01104	Ciencia política: Sistema político español	1c	6
P04G095V01105	Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos	1c	6
P04G095V01106	Dereito: Dereito administrativo I	2c	6
P04G095V01107	Ciencia política: Institucións e políticas da Unión Europea	2c	6
P04G095V01108	Socioloxía: Socioloxía xeral	2c	6
P04G095V01109	Ciencia política: Políticas públicas	2c	6
P04G095V01110	Ciencia política: Gobernos autonómicos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Ciencia política**

Materia	Ciencia política: Ciencia política			
Código	P04G095V01101			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Cancela Outeda, Celso			
Profesorado	Cancela Outeda, Celso Cordal Rodríguez, Constantino			
Correo-e	ccancela@uvigo.gal			
Web	http://http://csc.uvigo.es/profesorado/celso-cancela-outeda/			
Descrición xeral	<p>Esta materia pretende que o alumnado adquira un conxunto de ferramentas conceptuais básicas relativas á organización política estatal que [ademais de contribuir a súa formación xeral e de proporcionarlle certos coñecementos fundamentais para outras materias] lle permitan contextualizar axeitadamente o fenómeno das administracións públicas dende a óptica da politoloxía nunha contorna multinivel e a desenvolver unha visión crítica de realidade cotiá.</p> <p>De xeito exemplificativo, tentaremos ofrecer respostas a preguntas como: que é a política? Cando goza de lexitimidade o poder político? Cales son as diferencias entre o parlamentarismo e presidencialismo? E que vantaxes e desvantaxes presentan respectivamente? Que é un partido político? Como podemos definir a democracia? Como lle afectan instrumentos de comunicación como as redes sociais?</p>			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B5	Razoar criticamente
C1	Identificar as principais teorías e enfoques da Ciencia Política, da Administración e Xestión Pública
C2	Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua estranxeira
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar os elementos conceptuais básicos para fomentar a análise política	A1 A2 A5	B1 B5	C1 C2	D1 D2 D5
Recoñecer o significado, os contidos e diversas teorizacións sobre a política e o poder.	A3 A5	B1 B5	C1 C2	D5
Identificar os conceptos centrais relacionados coa organización estatal.	A1 A3	B1	C1 C2	
Analizar e interpretar a realidade político-institucional cotiá a escala local, rexional, estatal, supraestatal e global.	A2	B5	C1 C2	D1 D5
Interpretar datos derivados de observacións en relación coas teorías apropiadas no ámbito da ciencia política	A2 A3	B1	C1	D2 D5
Enumerar as interrelacións dos elementos integrantes dun sistema político e o seu funcionamento práctico	A2 A3	B1	C2	D2 D5

Contidos	
Tema	
1. Política e ciencia política	1.1 Evolución histórica da reflexión científica sobre a política. 1.2 Principais enfoques politolóxicos. 1.3 Xeografía da ciencia política: áreas e subáreas
2. Política e poder	2.1 Concepto de política e poder. 2.2 O poder político. 2.3 A lexitimidade e legalidade. 2.4 O sistema político. Concepto 2.5 O sistema político como contexto da administración pública
3. Estado e sistema político	3.1 Orixe histórico. 3.2 Definición e compoñentes estatais: territorio, poboación e poder 3.3 Evolución histórica: transformacións e desafíos actuais. 3.4 A administración pública no marco estatal
4. Estrutura institucional do estado (I)	4.1 Consideracións xerais separación de poderes. 4.2 Xefatura de estado: monarquía e república. 4.3 Sistemas ou formas de goberno 4.3.1 Parlamentarismo. 4.3.2 Presidencialismo. 4.3.3 Semipresidencialismo 4.4 As formas ou sistemas de goberno e a administración pública.
5. Estrutura institucional do estado (II): parlamentos, gobernos e tribunais	5.1 Poder lexislativo: parlamento 5.1.1. Composición e funcións. 5.1.2 Relacións entre os parlamentos e administración pública 5.2 Poder executivo: tipos de goberno. 5.2.1 Composición e organización. 5.2.2 Goberno e Administración pública 5.3 Poder xudicial: xuíces e tribunais 5.3.1 Funcións e principios organizativos 5.3.2 Tribunais e administración pública
6. Estrutura territorial do estado	6.1 Formas de estado: concepto e motivacións. 6.2 Estado unitario. 6.3 Federación 6.4 Confederación. 6.5 Tendencias actuais: globalización e integración. 6.6 Formas de estado e as repercusións na administración pública
7. Ditadura e democracia	7.1 Conceptos básicos. 7.2 Democracia representativa. 7.3 Eleccións e sistemas electorais. 7.4 A administración pública nos sistemas non democráticos e democráticos.
8. Acción política e actores políticos	8.1 Conceptos e tipos 8.2 Partidos políticos e sistemas de partidos. 8.3 Grupos de interese 8.4 Movementos sociais. 8.5 Medios de comunicación. 8.6 A administración pública no contexto do pluralismo político e social
9. Cultura política e ideoloxías políticas	9.1 Elementos básicos: socialización política e identidade política 9.2 Noción de cultura política: sentimentos, crenzas e pensamentos 9.3 Noción de ideoloxía: ideas e valores 9.4 Ideoloxías políticas contemporáneas. 9.5 A administración pública diante dos valores e ideoloxías.
10. Comunicación política e opinión pública	10.1 Aproximación xeral 10.2 Actores: medios de comunicación e redes sociais en política 10.3 Opinión pública: formación, tendencias e enquisas 10.4 A administración pública e a opinión pública
11. Sistema internacional: orde mundial e gobernanza global	11.1 Globalización e integración rexional: o estado no punto de mira? 11.2 Orde mundial e gobernanza global 11.3 Institucións, actores e procesos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	0	70	70
Seminario	0	30	30

Debate	0	18	18
Exame de preguntas obxectivas	0	2	2
Autoavaliación	0	10	10
Traballo	0	10	10
Debate	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado responsable dos contidos básicos da materia obxecto de estudo.
Seminario	Actividade docente encamiñada a desenvolver un tema específico para afondar, complementar os contidos da materia e propiciar a discusión e o debate.
Debate	Elaboración e exposición de ideas e argumentos sobre un tema ou asunto relativo á materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Sesiones dedicadas a temáticas específicas de interés académico práctico
Debate	Elaboración e exposición de ideas e argumentos sobre un tema ou cuestión relacionada coa materia
Probas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas con enunciado breve e con resposta múltiple
Autoavaliación	Preguntas con enunciado breve e respostas múltiple realizadas a través da plataforma FAITIC
Traballo	Tarefas de contido diverso a realizar sobre determinados aspectos indicados polo docente.
Debate	Elaboración e exposición de ideas e argumentos sobre un tema ou cuestión relacionada coa materia

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Exame de preguntas obxectivas	Realización de probas sobre as principais partes da disciplina (test final).	40	A1 A2 A3 A4 A5	B5	C1 C2	D5
Autoavaliación	Realización de probas test parciais sobre as principais partes da disciplina	20	A1 A3	B1 B5	C1 C2	D5
Traballo	Elaboración de traballos encomendados polo profesorado sobre temas relativos á materia e orientados a mellorar a comprensión dos conceptos	20	A1 A2 A3 A4 A5		C1 C2	D1 D5
Debate	Elaboración e exposición de ideas e argumentos sobre un tema ou cuestión concreta	20	A1 A2 A4	B1 B5	C1 C2	D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

É condición indispensable para a realización da avaliación final da materia a obtención de alomenos 0'5% en cada un dos apartados.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

VALLÉS, Josep M^a e MARTÍ, Salvador, **Ciencia política. Un manual**, Nova ed. actualizada (existe versión Kindle), Ariel, 2020
Barreda, M.-Ruiz, Leticia M, **Análisis de la política.**, 1^a, Huygens Editorial, 2016

Bibliografía Complementaria

CAMINAL BADÍA, Miquel (coord.), **Manual de Ciencia Política**, 5^a ed., Tecnos, 2019

HEYWOOD, Andrew, **Politics**, 4ª ed, Palgrave, 2013

SODARO, Michael J., **Política y Ciencia Política. Una introducción**, Edición revisada, McGraw-Hill, 2010

COLOMER, Josep Mª, **Ciencia de la política**, 1ª ed., Ariel, 2009

Vallés, J M.-Ballart, X. (ed.), **Política para apolíticos**, 1ª, Ariel, 2012

Nohlen, Dieter, **¿Cómo estudiar ciencia política? Una introducción en trece lecciones**, 1ª, MARCIAL PONS, 2012

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública/P04G095V01102

Ciencia política: Políticas públicas/P04G095V01109

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impartese baixo a modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alerta sanitaria provocada polo COVID- 19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública**

Materia	Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública			
Código	P04G095V01102			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Portugués			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José			
Profesorado	Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>As administracións públicas son institucións que desenvolven accións para intentar resolver problemas colectivos de interese xeral.</p> <p>A maneira de comprender que e por que o fan é analízalas dende enfoques científicos que forman parte da rama das "Ciencias Sociais", e que lévanse impartindo no sistema de educación español dende o último cuarto do século XX.</p> <p>Os enfoques teóricos que se vanse empregar para coñecer os marcos institucionais, as súas estruturas de goberno e administración multinivel en España, son a Ciencia da Administración e a Teoría da Organización e a Xestión Pública.</p> <p>Estos enfoques axudarán a mellorar a comprensión de como se organizan as administracións públicas no Estado das Autonomías e cales son os principios e valores públicos sobre os que se asenta a xestión das súas políticas e servizos públicos.</p>			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
B5	Razoar criticamente
C1	Identificar as principais teorías e enfoques da Ciencia Política, da Administración e Xestión Pública
C2	Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas
C5	Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía
C6	Aplicar os coñecementos relacionados coa planificación e a xestión administrativa para unha óptima gobernanza
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua extranxeira
D4	Dominar as TIC relacionadas coa titulación no ámbito académico e profesional
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma
D6	Adaptarse a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos. Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo. Identificar as principais teorías e enfoques da Ciencia Política, da Administración e Xestión Pública. Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria. Integrar a aprendizaxe autónoma.	A1	B1	C1	D1 D5
Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo. Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares. Identificar as principais teorías e enfoques da Ciencia Política, da Administración e Xestión Pública. Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua estranxeira.	A2	B3	C1	D2
Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público. Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas. Integrar a aprendizaxe autónoma.	A3	B4	C2	D5
Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. Razoar criticamente. Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía. Dominar as TIC relacionadas coa titulación no ámbito académico e profesional.	A3	B5	C5	D4
Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado. Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público. Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía. Integrar a aprendizaxe autónoma.	A4	B4	C5	D5
Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado. Razoar criticamente. Aplicar os coñecementos relacionados coa planificación e a xestión administrativa para unha óptima gobernanza. Integrar a aprendizaxe autónoma.	A4	B5	C6	D5
Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado. Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares. Aplicar os coñecementos relacionados coa planificación e a xestión administrativa para unha óptima gobernanza. Adaptarse a novas situacións.	A4	B3	C6	D6
Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía. Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público. Aplicar os coñecementos relacionados coa planificación e a xestión administrativa para unha óptima gobernanza. Integrar a aprendizaxe autónoma.	A5	B4	C6	D5

Contidos

Tema	
Introdución ás Ciencias Sociais e as institucións públicas	¿Que é a ciencia e para que resulta útil? Sobre a "posverdade" e as "fake news" na pos-globalización Ciencias, sociedades e institucións públicas Ciencias Sociais e Administracións Públicas: novos retos para un mundo post-COVID-19
1. Enfoques de análises das administracións públicas	Problemas e institucións públicas: riscos e pandemias globais e locais Diferentes enfoques de análises das administracións públicas: - Ciencia Política - Ciencia da Administración - Teoría da Organización e Xestión Pública - Políticas Públicas - Gobernanza

2. Ciencia da Administración: Elementos básicos de análises	Definición e características da Ciencia da Administración O "mapa" da Ciencia da Administración multinivel: - Estruturas e niveis de goberno - Estruturas e niveis de administración Elementos básicos de análises: - Organización - Recursos humanos
3. Xestión Pública: Elementos básicos de análises	Teoría da Organización e Xestión Pública A xestión nas administracións públicas españolas Dimensións e elementos de xestión pública: - Organización - Recursos humanos Servizos públicos, cidadanía e redes de gobernanza
Conclusións xerais da materia: a gobernanza das Administracións Públicas no século XXI	Un mundo post-COVID-19 na terceira década do século XXI A gobernanza das redes públicas, privadas e comúns Axenda 2030 e ODS 16 e 17 para un mundo máis humano e sustentable

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	0	30	30
Prácticas con apoio das TIC	0	20	20
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	24	24
Foros de discusión	0	30	30
Lección maxistral	0	33	33
Exame de preguntas obxectivas	0	1	1
Autoavaliación	0	2	2
Traballo	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Desenvolvemento de habilidades de traballo en equipo con datos e evidencias relacionadas coas institucións públicas
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe individual e grupal a través de Tics
Aprendizaxe baseado en proxectos	Proxecto grupal desenvolvido na aula e relacionado coas institucións públicas
Foros de discusión	Espazos de debate virtual sobre as palabras chave e os principais elementos teórico-prácticos da materia
Lección maxistral	Sesións de presentación das bases teóricas da materia, tanto en formato presencial, como virtual, e baseado en metodoloxías de presentacións eficaces e "aula invertida"

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Sesións de presentación das bases teóricas da materia, tanto en formato presencial, como virtual, e baseado en metodoloxías de presentacións eficaces e "aula invertida"
Resolución de problemas	Desenvolvemento de habilidades de traballo en equipo con datos e evidencias relacionadas coas institucións públicas
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe individual e grupal a través de Tics
Aprendizaxe baseado en proxectos	Proxecto grupal desenvolvido na aula e relacionado coas institucións públicas
Foros de discusión	Espazos de debate virtual sobre as palabras crave e os principais elementos teórico-prácticos da materia
Probas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Proba obxectiva baseada en preguntas sobre os contidos da materia e os seus diferentes temas
Autoavaliación	Test de auto-aprendizaxe para cada un dos temas da materia
Traballo	Traballo individual a través do cal o alumnado demostra a adquisición das competencias básicas da materia

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Desenvolvemento de habilidades de traballo en equipo con datos e evidencias relacionadas coas institucións públicas	10 A1 B1 C1 D4 B3 C2 D6
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe individual e grupal a través de Tics	10 A1 B1 C2 D4 A3 B3 C5 D5 A4 B5
Aprendizaxe baseado en proxectos	Proxecto grupal desenvolvido na aula e relacionado coas institucións públicas	10 A3 B4 C1 D1 A4 B5 C2 D6 C5 C6
Exame de preguntas obxectivas	Proba obxectiva baseada en preguntas sobre os contidos da materia e os seus diferentes temas	50 A1 B4 C1 A3 B5 C2 A4 C5 C6
Autoavaliación	Test de auto-aprendizaxe para cada un dos temas da materia	10 A1 C1 D1 A3 C2 D5 C5 C6
Traballo	Traballo individual a través do cal o alumnado demostra a adquisición das competencias básicas da materia	10 A1 B4 C1 D1 A2 C2 D2 C5 D5 C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia ten un formato de avaliación continua, a partir das actividades que o profesor desenvolve na aula e fora dela, tanto de maneira individual como grupal. A nota final do proceso de aprendizaxe, previo ao exame oficial, é un resultado da suma das actividades expostas ao longo do cuadrimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Enrique José Varela Álvarez, **Las Administraciones Públicas Contemporáneas. Una Visión Multidisciplinar desde el Estado de las Autonomías**, 84-8408-231-8, Tórculo Edicións, 2003

Carles Ramíó Matas, **Teoría de la Organización y Administración Pública**, 978-84-309-3450-8, Tecnos y Universitat Pompeu Fabra, 1999

Quim Brugué y Joan Subirats, **Lecturas de Gestión Pública**, Ministerio de Administraciones Públicas, Ministeri, 1996

Mariano Baena del Alcázar, **Manual de Ciencia de la Administración**, Síntesis, 2005

Salvador Parrado, **El Análisis de la Gestión Pública**, 978-84-9086-508-8, Tirant lo Blanch, 2015

César Colino Cámara, José Antonio Olmeda Gómez y Salvador Parrado Diez, **Las Administraciones Públicas en España**, 978-84-9143-460-3, Tirant lo Blanch, 2017

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito: Dereito administrativo I/P04G092V01106

Economía: Economía pública/P04G092V01103

Socioloxía: Socioloxía xeral/P04G092V01108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ciencia política: Ciencia política/P04G092V01101

Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos/P04G092V01105

Ciencia política: Gobernos autonómicos/P04G092V01110

Ciencia política: Institucións e políticas da Unión Europea/P04G092V01107

Ciencia política: Políticas públicas/P04G092V01109

Ciencia política: Sistema político español/P04G092V01104

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**Economía: Economía pública**

Materia	Economía: Economía pública			
Código	P04G095V01103			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Chamorro Rivas, José María			
Profesorado	Chamorro Rivas, José María			
Correo-e	chamorro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Síntese dos conceptos máis elementais da economía que permitan ao alumno non só entender a actuación do mercado, senon tamén interpretar a evolución dos sectores produtivos e máis a caracterización actual das grandes áreas económicas no mundo			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
B5	Razoar criticamente
C10	Valorar o entorno económico e a dimensión económica do sector público
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua extranxeira
D3	Sensibilizarse con temas medioambientais
D4	Dominar as TIC relacionadas coa titulación no ámbito académico e profesional
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar, organizar e analizar información económica de forma crítica e sistemática.	A1	B1	C10	D4
	A3	B5		D5
	A4			
Distinguir por medio do entendemento os problemas económicos para poder avaliar o seu alcance e propoñer solucións.	A1	B1	C10	D2
	A2	B5		D3
	A3			D4
	A4			D5
Recoñecer como se toman as decisións en numerosos aspectos da vida e o proceso mediante o cal se toman.	A1	B1	C10	D2
	A2	B2		D3
	A3	B3		D4
	A4	B5		D5
	A5			

Resolver de forma independente problemas económicos utilizando información cualitativa e cuantitativa.	A1 A3 A5	B1 B2 B4 B5	C10	D2 D4 D5
Respectar os fenómenos económicos como base para a toma de decisións tanto nun contexto de política privada como de política pública.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5	C10	
Mostrar interese polas ideas alleas e vontade para expresar as propias sen perder as referencias empíricas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B5	C10	D1 D2 D3 D4

Contidos

Tema	
Introdución á Economía	Conceptos introductorios Ideas básicas de Economía
A economía de mercado	Demanda de mercado Oferta de mercado Elasticidades Equilibrio de mercado Oferta-demanda e políticas gubernamentais
A eficiencia dos mercados	Consumidores, produtores e eficiencia dos mercados
As empresas nos mercados competitivos	Costes de produción Mercados competitivos Maximización dos beneficios
Os mercados dos factores de produción	Mercado de traballo Equilibrio no mercado de traballo
Indicadores de actividade económica: Macroagregados	Principais macroagregados Contabilidade Nacional Tratamento dos datos Análises de Resultados
O aforro, a inversión e o sistema financeiro	Institucións financeiras Aforro e inversión nas contas nacionais Mercado de aforros
O sistema monetario	Diñeiro Banco Central Europeo Bancos e oferta de diñeiro Ferramentas de control monetario
Economía Mundial	Desenvolvemento e subdesarrollo económico Perspectivas de economía internacional Tendencias da economía mundial
Economía Española	Evolución da economía española desde o s.XX Estrutura económica española Tendencias actuais da economía española

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	27	33	60
Instrucción programada	2	11.3	13.3
Estudo de casos	7	19.4	26.4
Resolución de problemas de forma autónoma	8.9	24.7	33.6
Foros de discusión	1.6	9.1	10.7
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Estudo de casos	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Instrucción programada	Consiste na presentación dunha materia dividida en varias unidades didácticas, de menor tamaño, con cuestións ao finalizar cada unidade didáctica co fin de afianzar o coñecemento adquirido. Estas actividades pódense realizar de xeito presencial ou virtual.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nun contorno virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Resolución de dúbidas na aula ou en horas de titorías.
Foros de discusión	Resolución de dúbidas na aula ou en horas de titorías.
Instrucción programada	Resolución de dúbidas na aula ou en horas de titorías.
Estudo de casos	Resolución de dúbidas na aula ou en horas de titorías.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas na aula ou en horas de titorías.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	20	
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	60	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mankiw, N. Gregory, **Principios de economía**, Sexta, Ediciones Paraninfo, S.A, 2012
 Krugman, Wells y Graddy, **Fundamentos de Economía**, Tercera, Editorial Reverté, 2016
 Mankiw, N. Gregory; Mark P. Taylor, **Economía**, Primera, Editorial Paraninfo, S.A., 2017
 Mankiw, N. Gregory; Mark P. Taylor, **Economics**, Quinta, CENGAGE, 2019

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Sistema político español**

Materia	Ciencia política: Sistema político español			
Código	P04G095V01104			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	López Mira, Álvaro Xosé			
Profesorado	López Mira, Álvaro Xosé			
Correo-e	almira@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral Trátase nesta materia de abordar cunha visión actualizada os diferentes elementos históricos, xurídicos, sociais, políticos, electorais... que conforman o deseño e funcionamento do sistema político no que estamos simultaneamente imbricados como cidadáns e estudantes universitarios. Dada a extensión e complexidade dos temas a tratar, fácil resultará entender, que precisamos facer un compendio moi estrito dos mesmos no periplo académico desta asignatura. Esa é tamén unha das razóns que aconsella un diferente espazo de tratamento de cada un dos temas.

O/a estudante desta asignatura pode caer na tentación de que resulta doado asimilala xa que todo o nela tratado sóalle máis ou menos próximo, ben polos seus coñecementos previos, ben polo tratamento informativo das axendas mediáticas do país que inclúen sempre algún dos elementos incluídos no programa. Sería, na maior parte dos casos, un craso erro que cómpre evitar. Non se pense tampouco que pode haber solapamento de contidos con algunha materia xa estudada; non é así porque a Ciencia Política é a ciencia do realismo e, polo tanto, vai máis alá das aparencias ou do ilusorio normativismo xa que pode demostrar como detrás dun fermoso marco xurídico, mesmo constitucional, poden imperar a corrupción, o nepotismo ou o mero incumprimento. Eis polo que os nosos obxectivos son moi ambiciosos: porque aspiran a explicar como funciona na realidade o noso modelo político nas tres partes en que vén dividida a materia.

A información básica sobre a materia atópase nesta Guía docente da materia e na plataforma Fatic da Universidade de Vigo. Ademais infórmovos que teremos titorías presencias ou virtuais segundo as circunstancias, respectivamente, no despacho 224 da Facultade de Ciencias Sociais ou no teléfono 986801981, no Skype alvaroxose e no e-mail almira@uvigo.gal

Agardo que a materia sexa do voso interese e vos proporcione ferramentas analíticas útiles para interpretar a complexa realidade político-social na que nos tocou en sorte vivir. Contade comigo para axudarvos neste propósito sempre que o precisedes.

Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
B5	Razoar criticamente
C2	Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas
C3	Identificar os fundamentos da política comparada nun contexto de globalización

D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua estranxeira
D3	Sensibilizarse con temas medioambientais
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma
D6	Adaptarse a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar os elementos básicos do sistema político español	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B5	C2 C3	D5
Describir os trazos esenciais da historia política, institucións e actores políticos do sistema político español	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B5	C2 C3	D5
Reproducir os distintos aspectos dos contidos incluídos na materia	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5	C2 C3	D5
Interpretar, con certas doses de pensamento crítico, o funcionamento real do sistema político español	A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5	C2	D1 D3 D5 D6
Comprometerse, con vocación de servizo público, cos valores propios dunha sociedade cunha cultura política democrática	A3	B2 B3 B4	C3	D1 D2 D3 D6

Contidos

Tema	
A historia política española. Institucións estatais.	1.- A formación do sistema político español
A dinámica política española	2.- Trazos políticos xerais da Constitución de 1978
	3.- A monarquía republicana do actual sistema político español
	4.- O poder lexislativo: as Cortes Xerais
	5.- O poder executivo: o Goberno
	6.- O poder xudicial: a Xudicatura
	7.- Outras institucións públicas relevantes do Estado español
	8.- A irreformabilidade constitucional española
	9.- Gobernos autonómicos e gobernos locais (unha introdución)
	10.- Partidos e sistemas de partidos españois
	11.- Os grupos de presión españois
	12.- Os sistemas electorais en España
	13.- A política exterior española

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	30	30
Resolución de problemas de forma autónoma	0	49	49
Lección maxistral	0	66	66
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	2	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	2	2
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	20	A1 B1 C2 D1 A2 B4 C3 D2 A3 B5 D3 A4 D5 A5 D6
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	40	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C3 D2 A3 B3 D3 A4 B4 D5 A5 B5 D6
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	30	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C3 D2 A3 B3 D3 A4 B4 D5 A5 B5 D6
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.	10	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C3 D2 A3 B3 D3 A4 B4 D5 A5 B5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todas as actividades desenvolveranse no marco da avaliación continua.

Os criterios de avaliación serán idénticos para as dúas probas/convocatorias do curso académico.

O exame de preguntas de desenvolvemento optará, preferentemente, pola modalidade oral.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvaro Xosé López Mira, **Sistema político español**, Andavira, 2020

Bibliografía Complementaria

Paloma Román (coord.), **Sistema político español**, 2ª,

Manuel Alcántara-Antonia Martínez (eds.), **Política y Gobierno en España**, 2ª,

Antonio Torres del Moral, **Constitucionalismo histórico español**, 6ª,

Reniu, Josep Mª (ed.), **Sistema político español**, 2012

Magone, José, **Contemporary Spanish politics**, Routledge, 2018

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Ciencia política: Gobiernos autonómicos/P04G092V01110

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública/P04G092V01102

Ciencia política: Ciencia política/P04G092V01101

Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos/P04G092V01105

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos**

Materia	Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos			
Código	P04G095V01105			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Ricoy Casas, Rosa María			
Profesorado	Ricoy Casas, Rosa María			
Correo-e	rricoy@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende que o alumnado recoñeza o significado, os contidos e diversas teorizacións sobre a gobernanza, a globalización e os DDHH; identificar problemas éticos e morais a nivel internacional, analizando a relación da gobernanza coa mellora da calidade democrática, e o problema da corrupción e a desafección política. Así mesmo, que o alumnado sexa capaz de identificar os fundamentos da política internacional comparada nun contexto de globalización e os instrumentos para a concertación entre Estados.			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
B5	Razoar criticamente
C2	Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas
C3	Identificar os fundamentos da política comparada nun contexto de globalización
C12	Analizar a política internacional e/ou a estrutura e o funcionamento da Unión Europea
C15	Identificar as consecuencias que a toma de decisións e os actos dos servidores públicos teñen sobre as persoas e a sociedade. Particularmente, na solución de problemas éticos e morais, dentro da área da xestión e administración pública.
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua extranxeira
D3	Sensibilizarse con temas medioambientais
D4	Dominar as TIC relacionadas coa titulación no ámbito académico e profesional
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

1. Recoñecer o significado, os contidos e diversas teorizacións sobre a gobernanza, a globalización e os dereitos humanos.	A1	B1	C2	D1
2. Enumerar diferentes tipos de consecuencias que a toma de decisións e os actos dos servidores públicos teñen sobre as persoas e a sociedade.	A2	B2	C3	D2
3. Identificar a solución de problemas éticos e morais a nivel internacional, analizando a relación da gobernanza coa mellora da calidade democrática, e o problema da corrupción e a desafección política.	A3	B3	C12	D3
4. Identificar os fundamentos da política internacional comparada nun contexto de globalización e os instrumentos para a concertación entre Estados.	A4	B4	C15	D4
5. Integrar a política exterior dos principais actores mundiais a nivel internacional co dereito e as políticas da Unión Europea e o Estado español.	A5	B5		D5
6. Describir os dereitos humanos e as súas principais garantías nun contexto multinivel e da Axenda 2030, enumerando casos reais exemplificativos.				
7. Aplicar os coñecementos acadados a casos concretos nun contexto político globalizado.				
8. Describir as principais políticas de dimensión global, especialmente as relacionadas coa igualdade e non discriminación, o medio ambiente, o patrimonio cultural e a seguridade.				

Contidos

Tema

TEMA 1.-INTRODUCCIÓN AOS DEREITOS HUMANOS Orixe e evolución dos dereitos.

Dereitos Humanos versus DDFF

Caracteres dos Dereitos Humanos

As xeracións dos dereitos.

TEMA 2.-Os DEREITOS HUMANOS E AS SÚAS GARANTÍAS NUN CONTEXTO GLOBALIZADO

A Declaración Universal dos DDHH das Nacións Unidas.

Constitucionalismo multinivel e Dereitos Fundamentais (DDFF): concepto.

Dereito de produción interna: A Constitución española e os DDFF. O Tribunal Constitucional. A Defensoría do Pobo español. Os dereitos nos Estatutos de Autonomía.

A Carta de DDFF da Unión Europea (UE). O Tribunal de Xustiza UE como actor de constitucionalidade. A Defensoría do Pobo UE. O Supervisor Europeo de Protección de Datos.

O Consello de Europa e o Convenio para a protección dos DDFF e LLPP. O Tribunal Europeo de DDFF.

O Sistema Interamericano de DDHH.

TEMA 3.-INTRODUCCIÓN Á GLOBALIZACIÓN

Concepto. Primeiras teorizacións. A "globalización".

Posturas e dimensións ao redor da globalización.

A nova estrutura da globalización.

TEMA 4.-A POLÍTICA INTERNACIONAL NUN CONTEXTO INTERRELACIONADO

Principais actores internacionais. Instrumentos para a concertación entre Estados.

Principais políticas de dimensión global. Especial referencia ás relacionadas con:

-A igualdade e non discriminación.

-A protección do medio ambiente. A seguridade alimentaria. A Axenda 2030.

-A protección do patrimonio cultural

-A seguridade internacional nun mundo convulso (datos, terrorismo, enerxía, etc).

Política internacional comparada. Especial referencia ás relacións (EEUU - Xapón - Unión Europea - China - Corea do Norte - Rusia - Arabia Saudia, etc)

TEMA 5.-INTRODUCCIÓN Á GOBERNANZA

Concepto gobernanza. A orixe: da crise de gobernabilidade á invención da gobernanza.

A gobernanza como goberno en rede e como alternativa ao modelo xerencialista (a Nova Xestión Pública □NXP-). A gobernanza multinivel.

A gobernanza, a relativización do público e a permanencia da política. A sustancia, a utilidade e os requisitos da boa (democrática) gobernanza.

TEMA 6.-A GOBERNANZA E A MELLORA DA CALIDADE DEMOCRÁTICA: O PROBLEMA DA CORRUPCIÓN E A DESAFECCIÓN POLÍTICA.

O concepto de desafección política e as súas principais causas.

Os casos de corrupción e a deterioración da política.

Goberno relacional, gobernanza e liderado.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	0	30	30
Resolución de problemas	0	30	30
Prácticas de laboratorio	0	60	60
Estudo de casos	0	30	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición do contido temático dos distintos epígrafes referenciados nos contidos da materia a través de medios audiovisuais.
Resolución de problemas	Análise, reflexión e exposición de cuestións que teñan que ver coas principais problemáticas suscitadas nas clases teóricas realizadas a través da lección maxistral. O alumnado terá á súa disposición a asistencia do docente para facilitar o desempeño desta actividade.
Prácticas de laboratorio	Resolución de casos prácticos. O alunado terá á súa disposición a asistencia do docente para facilitar o desempeño desta actividade.
Estudo de casos	Estudo, análise, reflexión e exposición de casos e traballo tutelado sobre as cuestións tratadas na materia. O profesorado asistirá ao alumnado naquelas cuestións e dúbidas que se lle expoñan.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O profesorado solucionará tódalas cuestións e dúbidas do alumnado (correo electrónico e/ou teléfono, e/ou aula virtual, etc)
Resolución de problemas	O profesorado solucionará tódalas cuestións e dúbidas do alumnado (correo electrónico e/ou teléfono, e/ou aula virtual, etc)
Prácticas de laboratorio	O profesorado solucionará tódalas cuestións e dúbidas do alumnado (correo electrónico e/ou teléfono, e/ou aula virtual, etc)
Estudo de casos	O profesorado solucionará tódalas cuestións e dúbidas do alumnado (correo electrónico e/ou teléfono, e/ou aula virtual, etc)

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Test sobre os contidos das clases teóricas da lección maxistral, para avaliar as competencias adquiridas do alumnado que inclúe 20 preguntas pechadas con catro opcións de resposta: a)b)c)d), das cales unha única resposta é a correcta ou incorrecta. Por cada 2 preguntas mal contestadas restarase unha pregunta ben. As preguntas non contestadas (en branco) non computan. Deberá obterse polo menos unha puntuación favorable do 25% do total desta proba para superar a materia.	60	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C3 D2 A3 B3 C12 D3 A4 B4 C15 D4 A5 B5 D5
Prácticas de laboratorio	Resolución de casos prácticos na aula ou seminario de prácticas que serán avaliadas.	25	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C3 D2 A3 B3 C12 D3 A4 B4 C15 D4 A5 B5 D5

Estudo de casos	Estudo, análise, reflexión e exposición de casos e traballo tutelado sobre as cuestións tratadas na materia. Estas actividades serán avaliadas.	15	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C2 C12 C15	D1 D2 D3 D4 D5
-----------------	---	----	----------------------------	----------------------------	------------------	----------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A segunda convocatoria (xuño/xullo) consistirá nos mesmos criterios sinalados para a convocatoria ordinaria ou primeira convocatoria.

Esta materia é English Friendly, o cal supón o seguinte compromiso:

A materia impártese en castelán pero a docente traduciu a guía docente ao inglés; Facilitaránse materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, atenderanse as titorías en inglés, si así o demandase o estudante internacional, e deseñaránse e implementarán probas e avaliacións en inglés (todo isto realizarase si así o demandase o estudante internacional).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Gómez Sánchez, Yolanda, **Derechos Fundamentales**, 978-84-1308-236-3, 1ª, Aranzadi - Thomsom Reuters, 2018

Pérez Luño, Antonio Enrique, **Derechos Humanos, Estado de Derecho y Constitución**, 978843097451, 12ª, Tecnos, 2018

Villán Durán, Carlos y Faleh Pérez, Carmelo, **Manual de Derecho internacional de los Derechos Humanos**, 9786079389383, 1ª, Ubijus, 2016

López Castillo, Antonio (Dir), **La Carta de Derechos Fundamentales de la Unión Europea: diez años de jurisprudencia**, 9788413138602, 1ª, Tirant lo Blanch, 2019

Gimeno Sendra, Vicente; Torres del Moral, Antonio; Morenilla Allard, Pablo; Díaz Martínez, Manuel, **Los derechos fundamentales y su protección jurisdiccional**, 978-84-15276-74-6, 1ª, Edisofer, 2018

García Roca, Javier; Carmona Cuenca, Encarna (Editores)., **¿Hacia una globalización de los derechos : el impacto de las sentencias del Tribunal Europeo y de la Corte Interamericana**, 978-84-9152-187-7, 1ª, Cizur Menor (Navarra) : Aranzadi-Thomson Reuters, 2017

García Guerrero, José Luis y Martínez Alarcón, Mª Luz (Dir), **Constitucionalizando la Globalización**, 9788491909750, 1ª (2 vol.), Tirant lo Blanch, 2019

Villegas Delgado, César, **Bioseguridad, bioterrorismo y derechos humanos en Derecho Internacional contemporáneo.**, 9788413364704, 1ª, Tirant lo Blanch, 2020

Becerril Atienza, Belén y Maíllo González-Orús, Jerónimo (Coord.), y Beneyto Pérez, José María (Dir), **Tratado de derecho y política de la Unión Europea. Tomo X. Las relaciones de la Unión Europea con áreas regionales y terceros estados**, 978-84-9152-540-0, 1ª, Aranzadi, 2020

Ríos, Xulio, **La globalización china : la Franja y la Ruta**, 9788478847921, 1ª, Popular, 2019

Osterhammel, Jürgen, **Breve historia de la globalización : del 1500 a nuestros días**, 978-987-629-898-8, 1ª, Siglo XXI, 2019

Stiglitz, Joseph E, **El Malestar en la globalización revisitado**, 9788430619306, 12ª, Taurus, 2018

Rojo Salgado, Argimiro, **Europa, de novo na encrucillada**, ISSN: 1579-6582, única, Revista: Tempo exterior Vol. XVIII(I), n.35, 2017

Rojo Salgado, Argimiro, **Por un gobierno mundial : necesidad de llevar la política al escenario global**, ISSN: 1130-3689, única, Revista: Claves de razón práctica n.249, 2016

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Tódalas metodoloxías, avaliación, etc. desta materia, fanse 100% online, a través de (FAITIC, Campus Remoto Uvigo, etc), polo que en caso de volver a un escenario online, non haberá ningunha modificación. O mesmo para a avaliación.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías): Despacho virtual 2146 do Campus Remoto da Uvigo, e correo: rricoy@uvigo.es

---

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito administrativo I**

Materia	Dereito: Dereito administrativo I			
Código	P04G095V01106			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Miño López, Antonio Manuel			
Profesorado	Miño López, Antonio Manuel Otero Oitaven, Montserrat María			
Correo-e	anlopez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento teórico e práctico do funcionamento da contratación pública en España e na Unión Europea. Os alumnos deberán adquirir competencias mínimas sobre contratos públicos con vistas ao seu desenvolvemento como persoal dunha Administración ou de empresas que participen en procedementos de contratación pública			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B6	Aplicar o coñecemento relacionado coa dirección e xestión pública na práctica
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D4	Dominar as TIC relacionadas coa titulación no ámbito académico e profesional

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Gestión de la Contratación del Sector Público. Conocer teórica y prácticamente el funcionamiento de la contratación pública en España y en la Unión Europea	A1	B2	D1
	A2	B6	D4
	A3		
	A4		
	A5		

Contidos

Tema	
Tema 1. FUNDAMENTOS DA CONTRATACIÓN PÚBLICA. DISTRIBUCIÓN DE COMPETENCIAS	<ol style="list-style-type: none"> Orixe e fundamentación da contratación pública. <ol style="list-style-type: none"> Fundamentos de Dereito comunitario. Dereito español. Marco constitucional. Alcance da competencia estatal en materia de contratación pública. Incidencia con outros títulos competenciais. Unidade de mercado. Aplicación do TRLCSP y de sus normas de desenvolvemento a las EELL.

Tema 2. AMBITO DE APLICACIÓN DA LCSP.

1. Ámbito de aplicación subxectiva.
2. Contratos excluídos.
3. Liberdade de pactos.
4. Tipos de contratos públicos e réximeo xurídico.
5. In house providing

Tema 3. ÓRGANOS CONSULTIVOS E DE CONTROL EN MATERIA DE CONTRATACIÓN PÚBLICA.

1. Consello de Estado, Consellos Consultivos das Comunidades Autónomas
2. Xuntas Consultivas de Contratación Administrativa.
3. Control xurisdiccional.
4. Comisión Europea.
5. Tribunal de Xusticia da Unión Europea.

Tema 4. DISPOSICIÓN COMÚNS PARA OS CONTRATOS PÚBLICOS.

1. Requisitos.
2. Órganos de contratación.
3. Obxecto dos contratos.
4. Prezo.
5. Las exorbitancias respecto del Derecho civil: planteamiento general.
6. Las prerrogativas de la Administración:
  - a) Privilegio de la decisión unilateral y ejecutoria
  - b) Potestas variandi
  - c) Poderes de dirección, inspección y control.
7. Técnicas de garantía del equilibrio económico-financiero:
  - a) Compensación por el ejercicio de la potestas variandi.
  - b) Revisión de precios
  - c) Fuerza mayor.
  - d) Doctrina del riesgo imprevisible
  - e) Compensación por factum principis

Tema 5. REQUISITOS PARA CONTRATAR COA ADMINISTRACIÓN

1. Capacidade e solvencia dos contratistas.
2. Clasificación e rexistro de empresas.
3. Garantías para contratar coa Administración:
  - a) Garantía provisional.
  - b) Garantía definitiva.
  - c) Garantía global.

Tema 6. ACTUACIÓN RELATIVAS Á CONTRATACIÓN PÚBLICA.

1. Pregos de cláusulas administrativas e técnicas.
2. Actuación preparatorias dos contratos. Expedientes de contratación.
3. Mesas de contratación.
4. Perfección e formalización dos contratos

Tema 7. PROCEDIMENTOS E FORMAS DE ADXUDICACIÓN.

1. Procedemento aberto.
2. Procedemento restrinxido.
3. Procedemento negociado.
4. Diálogo competitivo.
5. Concurso y [poxa].
6. Poxa electrónica.
7. Racionalización técnica da contratación:
  - a) Acordos marco.
  - b) Sistemas dinámicos de contratación.
  - c) Centrales de contratación.

Tema 8. EXECUCIÓN e MODIFICACIÓN

1. Caracteres comúns á execución dos contratos públicos.
2. Modificación dos contratos públicos.
  - a) Supostos.
  - b) Modificacións previstas na documentación que rexe a licitación.
  - c) Modificacións non previstas na documentación que rexe a licitación.
  - d) Requisitos formais e procedemento.

Tema 9. REVISIÓN DE PREZOS

(*)Tema práctico

Tema 10. CESIÓN E SUBCONTRATAÇÃO. EXTINCIÓN. RECLAMACIÓNS, RECURSOS E REVISIÓN DE OFICIO. INVALIDEZ.

1. Cumprimento.
2. Resolución:
  - a) Causas.
  - b) Efectos.

- Recursos ordinarios.
2. Recurso especial en materia de contratación pública.
    - a) Órganos competentes.
    - b) Lexitimación.
    - c) Obxecto.
    - d) Procedemento.
    - e) Carácter suspensivo do recurso.
    - f) Indemnización.
    - g) Medidas cautelares.
  3. Revisión de oficio.

1. Causas de invalidez de Dereito administrativo.
2. Causas de invalidez de Dereito civil.
3. Supostos especiais de nulidade.

Tema 11. TIPOLOXÍA DOS CONTRATOS PÚBLICOS

1. Tipos.
2. Contratos administrativos ordinarios.
3. Contratos administrativos especiais.
4. Contratos privados.

Tema 12. CONTRATO DE OBRA.

1. Disposicións xerais.
2. Actuacións preparatorias do contrato.
3. Procedementos e formas de adxudicación.
4. Execución e modificación.
5. Extinción do contrato.
6. Cumprimento.
7. Resolución.
8. Subcontratación.

Tema 13. CONTRATO DE CONCESIÓN DE OBRA PÚBLICA

1. Preparación.
2. Publicidade.
3. Procedementos de adxudicación.
4. Execución e modificación.
5. Cumprimento.
6. Extinción e resolución.

Tema 14. CONTRATO DE SUBMINISTRACIÓNS

1. Preparación.
2. Publicidade.
3. Procedementos de adxudicación.
4. Execución e modificación.
5. Cumprimento.
6. Extinción e resolución.

Tema 15. CONTRATO DE SERVIZOS

1. Preparación.
2. Publicidade.
3. Procedementos de adxudicación.
4. Execución e modificación.
5. Cumprimento.
6. Extinción e resolución.

Tema 16. COMPRA PÚBLICA DE INNOVACIÓN

1. Marco legal.
2. Compra pública precomercial.
3. Compra pública de Tecnología Innovadora
4. La asociación para la innovación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	60	90
Seminario	10	20	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	4	6
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición teórica dos contidos do programa

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
	O alumnado tanto da modalidade presencial como semipresencial poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Seminario	Aclaración de dúbidas e resolución dos casos prácticos individuais que se desenvolvan sobre os temas explicados en clase. Os estudantes tanto da modalidade presencial como semipresencial poderán resolver dúbidas en relación coa materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Corrección das probas de resposta longa ou desenvolvemento que se realicen
Práctica de laboratorio	Aclaración de dúbidas e resolución dos problemas ou exercicios que se plantexen

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	Asistencia y participación	10	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B6	D1 D4
Seminario	Asistencia y participación	0			
(*)	Asistencia, participación	0			
Exame de preguntas de desenvolvemento	Calidad en la resolución de las pruebas	45	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B6	D1 D4
Práctica de laboratorio	Calidad en la resolución de las pruebas.	45	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B6	D1 D4
Exame de preguntas obxectivas	Calidad en la resolución de las pruebas	0			

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota acadada en avaliación continua terá un peso do 40% na cualificación global, correspondéndose a nota alcanzada no exame final co 60% da cualificación global. Para poder presentarse ao exame final e que se respecte a nota da avaliación continua será imprescindible que o estudante alcance un aprobado nas probas das que conste a avaliación continua. Se non se cumpriese ese requisito, o estudante deberá facer a proba final na modalidade que se indica ao final deste apartado. Para que a nota da avaliación continua sómese á nota do exame final será preciso que o alumno alcance un aprobado neste último.

ACLARACIÓN COMÚN Á PRESENCIALIDADE E Á SEMIPRESENCIALIDADE

Os estudantes que non superen a avaliación continua ben na modalidade presencial ou na semipresencial, poderán realizar o exame final pero deberán superar unha parte específica na que se avaliarán as competencias traballadas na avaliación continua que non teñen superada.

NORMAS BÁSICAS DE SEMIPRESENCIALIDADE. METODOLOXÍA E AVALIACIÓN DA MODALIDADE SEMIPRESENCIAL.

1. O alumnado matriculado na modalidade semipresencial comprométese co equipo docente a seguir un réxime de avaliación continua semipresencial que implica a participación presencial ou virtual nas actividades que o profesorado deseña para dita modalidade.

2. A modalidade semipresencial supón a avaliación continua da aprendizaxe do alumnado.

Realizaranse distintas probas entregables en liña a través da plataforma FAITIC. Todas terán o mesmo valor e no seu conxunto representan o 40% da nota final.

3. O alumnado que non participe en máis do 80% das actividades de avaliación continua semipresencial propostas polo profesorado, será avaliado segundo os criterios que estableza o equipo docente en cada materia.

4. Os estudantes de semipresencialidade terán que facer unha proba final escrita que representa o 60% da nota final. Dita proba final será presencial, e coincidirá coa data e hora fixada no calendario do Centro para o exame oficial previsto para os estudantes de presencialidade.

Estas pautas están en consonancia co disposto no artigo 6 do Regulamento da Modalidade semipresencial. A seguinte táboa reflicte sumariamente o indicado nos parágrafos anteriores:

Metodoloxías	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
TEST/Proba	Derradeira semana setembro aprox.	1 pto	Coñecemento do Tema 1 a 3
TEST/proba	Derradeira semana outubro aprox.	1 pto	Coñecemento dos Tems 4 e 7
TEST/Proba	Terceira semana novembro aprox.	1 pto	Coñecemento dos Tems 8 e 13
TEST/Proba	Segunda semana decembro aprox.	1 pto	Coñecemento dos Tems 14 a 17
EXAME FINAL	Día previsto na convocatoria común aprobada polo centro	6 ptos	Coñecemento global da materia

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández Acevedo, R.; Valcárcel Fernández, P., **La contratación pública a debate: presente y futuro**, 2014,
Villalba Pérez, F.; Arana García, Estanislao (Dir.), **Nociones básicas de contratación pública**, última,

Bibliografía Complementaria

VV.AA. (Nicola Dimitri, et alt.), **Handbook of Procurement**, 2011,

Moreno Molina, José Antonio; Pleite Guadamillas, Francisco, **Texto refundido de la Ley de contratos del sector público : estudio sistemático**, 2013,

Valcárcel Fernández, P. (Dir.), **Compra conjunta y demanda agregada en la contratación del sector público. Un análisis jurídico y económico**, 2016,

Lazo Vitoria, Ximena (Coord.), **Código de contratos del sector públicos**, última,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

(*)/

Dereito administrativo II/P04G091V01305

Outros comentarios

As modalidades presencial e semipresencial do Grao en Dirección e Xestión Pública, comparten un mesmo plano de estudos, cuxas materias (de 1º a 4º) axudan a desenvolver unha aprendizaxe de competencias baseado na avaliación continua

Plan de Continxencias

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Institucións e políticas da Unión Europea**

Materia	Ciencia política: Institucións e políticas da Unión Europea			
Código	P04G095V01107			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía aplicada Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Cancela Outeda, Celso			
Profesorado	Cancela Outeda, Celso			
Correo-e	ccancela@uvigo.gal			
Web	http://csc.uvigo.es/profesorado/celso-cancela-outeda/			
Descrición xeral	A Unión Europea condiciona eidos importantes das nosas vidas como cidadáns, así como a actuación e funcionamento das institucións político-administrativas (parlamentos, gobernos, administracións públicas....) e de actores políticos (partidos políticos, sindicatos...) Tendo en conta esta realidade, o estudante do Grao en Dirección e Xestión Pública debe dispor dun conxunto de conceptos e nocións básicas que lle permitan comprender o proceso de integración europea e o funcionamento das institucións da Unión Europea e as políticas comúns.			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
B5	Razoar criticamente
C2	Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas
C3	Identificar os fundamentos da política comparada nun contexto de globalización
C5	Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía
C6	Aplicar os coñecementos relacionados coa planificación e a xestión administrativa para unha óptima gobernanza
C12	Analizar a política internacional e/ou a estrutura e o funcionamento da Unión Europea
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua extranxeira
D4	Dominar as TIC relacionadas coa titulación no ámbito académico e profesional
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar os elementos conceptuais básicos sobre os que se fundamenta a integración europea e a Unión Europea	A1 A2	B1 B5	C2 C3 C5	D2
Recoñecer o significado, os contidos e diversas teorizacións sobre a Unión Europea	A4 A5	B1 B2 B3	C5 C6 C12	D2 D5

Cofecer os aspectos elementais da organización da Unión Europea.	A2	B2	C5	D5
	A3	B5	C12	
Interpretar a realidade política cotiá dende unha perspectiva multinivel (local, rexional, estatal, supraestatal e global)	A3	B1	C3	D5
	A4	B5	C5	
			C6	
Recoñecer as implicacións do funcionamento da Unión Europea a través do exame das súas políticas públicas	A3	B2	C2	D4
	A5	B4	C5	D5

Contidos

Tema

1. Aproximación á actual Unión Europea	1.1 Datos básicos sobre a UE 1.2 Panorámica comparativa
2. Historia política da integración europea	2.1 Principais fases históricas do proceso de integración (1950-2020) 2.2 A UE no século XXI: perspectivas de futuro
3. A Unión Europea: conceptos e teorías	3.1 Teorías sobre a integración europea 3.2 Que é a UE? Enfoques teóricos 3.3 A UE como organización internacional 3.3 A UE como sistema político. 3.4 A UE como sistema de gobernanza.
4. Institucións e órganos da Unión Europea	4.1 Institucións 4.1.1 Consello Europeo. 4.1.2 Consello da Unión Europea 4.1.3 Comisión Europea 4.1.4 Parlamento Europeo 4.1.5 Tribunal de Xustiza 4.1.6 Banco Central Europeo 4.1.7 Outras institucións: Tribunal de Contas 4.2 Órganos da UE. 4.3 As axencias da UE 4.4 A función pública europea
5. O proceso político e políticas públicas na Unión Europea	5.1 Como se decide na UE? Modos e características 5.2 Procedemento lexislativo ordinario: interaccións institucionais 5.3 Actores clave e dinámicas informais. 5.4 Implementación de políticas públicas e feedback
6. As normas da Unión Europea	6.1 Clases de normas europeas: Dereito orixinario e derivado. 6.2 Tipos de normas derivadas: regulamentos, directivas e decisións. 6.3 A xurisprudencia do Tribunal de Xustiza. 6.4 Outros tipos: tratados internacionais e principios xerais do Dereito. 6.5 A relación entre o Dereito europeo e o estatal: efecto directo e primacía. 6.6 A aplicación das normas europeas (referencia)
7. Aproximación ás políticas públicas da Unión Europea	7.1 Introducción xeral: a europeización 7.2 Mercado interior: política regulatoria e política de competencia 7.3 Política comercial 7.4 Política monetaria 7.5 Política fiscal 7.6 Política agrícola 7.7 Política pesqueira 7.8 Política rexional e de cohesión 7.9 Política social e de emprego 7.10 Política medioambiental 7.11 Xustiza e asuntos interiores: política de asilo, inmigración, control de fronteiras e cooperación policial e xudicial 7.12 Política exterior e de seguridade europea 7.13 Outras políticas: consumidores, enerxía, transportes, telecomunicacións, saúde, seguridade alimentaria...
8. O orzamento europeo	8.1 Evolución histórica 8.2 Ingresos e gastos 8.3 Marco financeiro plurianual 8.4 Procedemento orzamentario anual

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	0	70	70
Seminario	0	30	30
Debate	0	18	18
Exame de preguntas obxectivas	0	2	2

Autoavaliación	0	10	10
Debate	0	10	10
Traballo	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia obxecto de estudo
Seminario	Actividade docente encamiñada a desenvolver un tema específico para afondar ou complementar os contidos da materia.
Debate	Proposición dun tema relacionado coa materia e exposición de argumentos e ideas, en grupo ou individualmente

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	O alumnado da modalidade virtual poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Debate	O alumnado da modalidade virtual poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe

Probas Descrición

Autoavaliación	O alumnado da modalidade virtual poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
----------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
			A1	B1	C6	D4
Exame de preguntas obxectivas	Realización de probas test sobre as principais partes da materia.	40	A3 A5	B2 B5	C6	D5
Autoavaliación	Elaboración de probas test sobre os temas recollidos na guía docente.	20	A3 A5	B1 B2	C6 C12	D4 D5
Debate	Exposición de argumentos e ideas sobre as bases teórica da materia.	20	A1 A3 A4	B5	C2 C6	D2 D5
Traballo	Elaboración dunha tarefa ou encargo conforme ás pautas facilitadas polo docente.	20	A1 A3 A4 A5	B5	C5 C12	D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a aplicación dos criterios de avaliación será requisito indispensable a obtención de alomenos 0,5% en cada un dos apartados.

Na segunda convocatoria (xuño-xullol) serán aplicables os mesmos criterios de avaliación que na primeira.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Hix, S.-Bjørn Høyland, **Sistema político de la Unión Europea**, 3ª, McGrawHill, 2011

Ramona Coman, Amandine Crespy, Vivien A. Schmidt, **Governance and Politics in the Post-Crisis European Union**, Cambridge University Press, 2020

Mangas Martin, A. Liñán Nogueiras, D., **Instituciones Y Derecho De La Union Europea**, 10ª, Tecnos, 2020

Calvo Hornero, A., **Fundamentos de la Unión Europea**, Ramón Areces, 2019

Cordal, C. y Pardellas, X., **Política e economía da Unión Europea**, 1, Serv. Pub UVigo, 2016

Escobar Hernández, C, **Instituciones de la Unión Europea**, 1, Tirant lo Blanch, 2012

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Ciencia política: Políticas públicas/P04G095V01109

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ciencia política: Ciencia política/P04G095V01101

Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos/P04G095V01105

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ciencia política: Ciencia política/P04G092V01101

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impartese baixo a modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alerta sanitaria provocada polo COVID-19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Socioloxía: Socioloxía xeral**

Materia	Socioloxía: Socioloxía xeral			
Código	P04G095V01108			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Torres Outón, Sara María			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Con esta materia perséguese non só formar senón sensibilizar ao alumnado en cuestións básicas do saber sociolóxico. Calquera profesional que preste servizos a través da administración pública ou entidades privadas, debe comprender e poder analizar como as estruturas e relacións interferen na vida cotiá grupos e persoas, e organizacións. A realidade social ha de entenderse sabendo que o comportamento humano e os procesos sociais responden a normas de comportamento socialmente compartidas e valores culturais predominantes. Aplicaranse os coñecementos (conceptos, teorías, etc.) a situacións ou problemas reais actuais, polo que nesta materia terán cabida noticias, debates e cuestións sobre temas de actualidade.			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B5	Razoar criticamente
B6	Aplicar o coñecemento relacionado coa dirección e xestión pública na práctica
C4	Analizar o comportamento dos actores e procesos políticos e sociais e aplicar as técnicas de comunicación política
C5	Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía
C15	Identificar as consecuencias que a toma de decisións e os actos dos servidores públicos teñen sobre as persoas e a sociedade. Particularmente, na solución de problemas éticos e moráis, dentro da área da xestión e administración pública.
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua extranxeira
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma
D6	Adaptarse a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Identificar a influencia da sociedade na vida cotiá	A1	B1	C4	D1
	A2	B2	C5	D2
	A3	B3	C15	D5
	A4	B5		D6
	A5	B6		

2. Identificar as principais perspectivas teóricas e prácticas desde as que se afronta a análise social.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D5 D6
3. Recoñecer os principais conceptos relacionados coa desigualdade social e as principais institucións que dan lugar aos sistemas de estratificación social.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
4. Analizar as características fundamentais das desigualdades sociais.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
5. Aplicar os distintos procedementos e indicadores empregados na comparación dos sistemas de estratificación social.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
6. Avaliar as consecuencias das desigualdades sociais.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
7. Comparar os distintos tipos de organizacións.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
8. Ilustrar as distintas formas de toma de decisións, distribución de poder e participación nas organizacións.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
9. Avaliar o impacto da globalización e as tecnoloxías da comunicación nas organizacións.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6

Contidos

Tema

1. Introducción á Socioloxa:	1.1. Individuo e sociedade. 1.2. Socialización e cultura. 1.3. O debate das perspectivas teóricas.
2. Estrutura social, desigualdades e estratificación social:	2.1. As consecuencias das desigualdades sociais nas sociedades contemporáneas.
3. Socioloxía das organizacións:	1.1. Individuo e sociedade. 1.2. Socialización e cultura. 1.3. O debate das perspectivas teóricas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	0	22	22
Instrucción programada	0	30	30
Traballo tutelado	0	85	85
Foros de discusión	0	13	13

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clases, conferencias e técnicas expositivas por parte do profesor relativos aos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Instrucción programada	Consiste na presentación dunha materia dividida en varias unidades didácticas, de menor tamaño, con cuestións ao finalizar cada unidade didáctica co fin de afianzar os coñecementos adquiridos.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual no que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Durante o horario de titoría estipulado o alumnado terá acceso ao profesorado a través do chat sincrónico e conexión ao despacho remoto. Dispónse dun foro para consultas permanentemente. A través do email pódense realizar titorías ou solicitar atención sincrónica na sala virtual.
Lección maxistral	De forma sincrónica a través de aula remota e a través de gravacións de presentacións/clases, o alumnado terá acceso a todos os materiais do curso
Instrucción programada	Indicacións ao alumnado sobre como planificar o estudo en unidades máis pequenas, primeiro a través da indagación sobre os coñecementos propios, revisión de literatura académica e programación de probas de autoevaluación
Foros de discusión	A atención personalizada prestarase de forma asíncrona e medios telemáticos. O alumnado recibirá indicacións para participar no foro e o calendario esperado de intervencións. Haberá un foro para dúbidas que estará aberto durante todo o período de impartición do curso.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Preguntas sobre coñecementos teóricos	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B5	C15	D1 D2
Instrucción programada	Preguntas sobre aplicación dos coñecementos adquiridos	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B5 B6	C4	D5 D6
Traballo tutelado	Calidade da resposta, claridade na exposición, validez da argumentación e corrección da redacción. Cumprimento das condicións do traballo.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B3	C4 C5 C15	D1 D2 D5 D6
Foros de discusión	Participación no foro. Ideonidade da intervención (claridade na exposición, argumentación, redacción)	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B5		D1 D2 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Durante o mesmo curso académico, manteranse as notas das probas superadas na primeira convocatoria para a segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Macionis, J. & Plumer, K., **Sociología**, 978-84-8322-742-8, 4ª ed., Pearson, 2011

Bibliografía Complementaria

Giddens, A. y Sutton, P.W., **Conceptos esenciales de sociología**, 978-84-206-9758-1, 1ª ed., Alianza Editorial, 2015

Requena, M.; Salazar, L. y Radl J., **Estratificación social**, 978-84-481-8309-7, 1ª ed., McGraw-Hill, 2013

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Políticas públicas**

Materia	Ciencia política: Políticas públicas			
Código	P04G095V01109			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Mahou Lago, Xosé María			
Profesorado	Canoura Leira, Victoria Mahou Lago, Xosé María			
Correo-e	xmahou@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			
Descrición xeral	O obxectivo xeral desta materia é achegarlle ao alumnado os conceptos básicos e a metodoloxía de elaboración, execución e avaliación das políticas públicas coa intención de que, por unha banda, afonde na lóxica do proceso político-administrativo no seu conxunto e, por outra, se familiarice coas ferramentas que a ciencia política pon á disposición dos profesionais para aumentar a eficacia do proceso de elaboración e realización de programas públicos.			
	En definitiva, ao final do curso, o alumnado poderá:			
	☐ Definir e documentar ordenadamente as diferentes definicións que nun momento dado se poidan establecer sobre un problema público. ☐ Identificar o público obxectivo dun programa e o público interesado dunha iniciativa pública. ☐ Recoñecer e valorar as solucións alternativas a un problema. ☐ Valorar os produtos e resultados dunha actuación pública. ☐ Coñecer os diferentes tipos de avaliación e a súa aplicación a cada fase do proceso de políticas públicas.			

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
C1	Identificar as principais teorías e enfoques da Ciencia Política, da Administración e Xestión Pública
C5	Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía
C11	Planificar, implantar, avaliar e analizar políticas públicas
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua estranxeira
D3	Sensibilizarse con temas medioambientais
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma
D6	Adaptarse a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Aplicar os enfoques de políticas públicas a unha administración pública concreta.	A1 A2 A3 A4 A5	C1 C5 C11	D5
Argumentar ideas clave sobre o proceso de políticas públicas.	A1 A3 A4	C1 C5 C11	D2
Expoñer ideas e solucións aos problemas que as administracións públicas deben abordar.	A2 A4	C5 C11	D2 D3
Valorar a aprendizaxe continua.	A5		D5
Emitir xuízos fundamentados no coñecemento acumulado sobre políticas públicas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C1 C11 D6
Recompilar e interpretar datos relevantes sobre problemas políticos.		B1	D1 D3 D6
Resolver posibles situacións de conflito.		B2	C11 D6
Recoñecer o papel das administracións públicas no proceso das políticas públicas e aplicar o método de análise.		C5 C11	
Manifestar compromiso pola perspectiva de xénero.	A1 A3 A4		D1
Amosar empatía co traballo en equipo.		B2 B3	D2 D6
Manifestar compromiso co servizo público e ética profesional.	A2	B4	D1 D3

Contidos

Tema	
Tema 1. As políticas públicas	1.1. As políticas públicas no seu contexto. O estado de benestar e a reformulación do modelo weberiano. 1.2. Orixe e desenvolvemento dos estudos das políticas públicas. 1.3. Definición de política pública. Tipos de políticas públicas. 1.4. Fases das políticas públicas.
Tema 2. Os actores do proceso de políticas públicas	2.1. Definición de actor. Recursos, obxectivos e roles. 2.2. As políticas como interacción entre actores: pluralismo, corporativismo e redes.
Tema 3. Definición do problema	3.1. A axenda política: a conversión do problema social en asunto político 3.2. A construción do problema "político"
Tema 4. Deseño e formulación das políticas públicas. A toma de decisión	4.1. A toma de decisión: os modelos racional e incremental. 4.2. Alternativas de acción: a análise prospectiva e a fixación dos obxectivos e medidas.
Tema 5. Implementación das políticas públicas	5.1. Definición de implementación. 5.2. Evolución dos estudos de implementación. Os modelos "top-down" e "bottom-up".
Tema 6. A avaliación das políticas públicas	6.1. Definición e obxectivos da avaliación. 6.2. Tipos de avaliación e utilidades

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	23	33
Instrucción programada	0	50	50
Resolución de problemas	0	61	61
Foros de discusión	0	4	4
Exame de preguntas obxectivas	0	1	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado no Campus Remoto dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o alumnado.
Instrucción programada	Programación do proceso de aprendizaxe-ensino a través de materiais docentes e organizativos subidos ao espazo virtual da materia. Inclúe os recursos de estudo e as probas de avaliación.
Resolución de problemas	Actividades realizadas a través da plataforma de teledocencia en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, o uso de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nun contorno virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumnado poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O alumnado poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Instrucción programada	O alumnado poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Foros de discusión	O alumnado poderá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	50	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C5 D2 A3 B3 C11 D3 A4 B4 D5 A5 D6
Exame de preguntas obxectivas	Cada tema ou grupo de temas contará cun exame tipo test de entre 10 - 20 preguntas.	30	A1 B1 C1 A2 B2 C5 A3 B3 C11 A4 B4 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Como proba final da materia o alumnado realizará un exame no que demostrará a asimilación do contido das competencias.	20	A1 B1 C1 A2 B2 C5 A3 B3 C11 A4 B4 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Aguilar Villanueva, L.F. (ed.), **La hechura de las políticas**, Miguel Angel Porrúa, 2000
- Kingdon, J. W., **Agendas, Alternatives and Public Policies**, Scott, Foresman and Compay, 1984
- Moran, Michel; Rein, Martin; Goodin, Robert, **The Oxford Handbook of Public Policy**, Oxford University Press, 2008
- Pérez Sánchez, Margarita (ed.), **Análisis de políticas públicas**, Universidad de Granada, 2005
- Peters, Guy; Pierre, Jon, **Handbook of public policy**, Sage, 2006

Scharpf, F. W., **Games Real Actors Play**, Westview Press, 1997

Bibliografía Complementaria

Aguilar Villanueva, L.F. (ed.), **La implementación de las Políticas Públicas**, Miguel Angel Porrúa, 1993

Bañon, Rafael; Carrillo, Ernesto, **La nueva Administración Pública**, Alianza Editorial, 1997

Meny, Yves; Thoenig, Jean-Claude, **Las políticas públicas**, Ariel, 1992

Subirats, Joan; Knoepfel, Perter; Larrue, Corinne; Varone, Frédéric, **Análisis y gestión de políticas públicas**, Ariel, 2008

Subirats, Joan, **Análisis de políticas públicas y eficacia de la Administración**, MAP, 1989

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública/P04G092V01102

Ciencia política: Ciencia política/P04G092V01101

Ciencia política: Sistema político español/P04G092V01104

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Ciencia política: Gobiernos autonómicos/P04G092V01110

Ciencia política: Institucións e políticas da Unión Europea/P04G092V01107

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política: Gobiernos autonómicos**

Materia	Ciencia política: Gobiernos autonómicos			
Código	P04G095V01110			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	López Mira, Álvaro Xosé			
Profesorado	López Mira, Álvaro Xosé			
Correo-e	almira@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral

Non resulta posible entender os modelos políticos estatais do século XXI sen referirse aos maiores ou menores niveis de descentralización política que os mesmos teñen. O Estado moderno naceu vertebrado na centralización do poder contra a disgregación do mesmo propio da poliarquía medieval e ao que os ilustrados tacharon de absolutamente irracional e fonte de escurantismo e inxustiza. Como tantos arquetipos xacobinos tivo un percorrido práctico limitado, case sempre freado, en maior ou menor medida, polos múltiples poderes locais e é que resulta moi difícil poñerlle couto ao enorme e rico pluralismo que caracteriza aos distintos modos de convivencia en sociedade que temos os seres humanos. Sexa como sexa esas tensións foron -en moitos casos- persistentes na maior parte das organizacións política estatais, caracterizando unha das liñas de fractura social que singulariza Rokkan. Mesmo en pouco máis de dous séculos o símbolo de modernidade que representaba a centralización, tornouse no contrario, en obxecto de crítica por falta dela.

O Estado español non só non é unha excepción á pauta que sinalamos senón que o cleavage centro-periferia parece constituír a cerna da súa existencia social e política ao longo da súa historia e, como elemento idiosincrático que é, a súa vitalidade non diminuíu co transcurso do tempo nin polo combate persistente e mesmo violento dos distintos réximes políticos experimentados; pola contra, na nosa contemporaneidade segue sendo foco de permanente conflito e definidor das axendas de toda índole (políticas, sociais, mediáticas, económicas).

O estudo da materia Gobiernos autonómicos pretende abordar a complexidade deste fenómeno centrándose no modelo institucionalizado en 1978, aínda que cómpre sinalar que a súa evolución durante os últimos corenta anos levou consigo non poucas mutacións no mesmo e, como sinalamos, é tema latente no permanente intento de busca de solucións á problemática vertebración territorial española, caracterizada polas pulsións emotivas máis que pola racionalidade organizativa. Pódese apreciar, en conclusión, que o tema será difícil de interpretar mais, precisamente por iso, constituirá un reto para a Ciencia da Política que pretendemos implementar desde as nosas aulas.

Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.

Competencias

Código	
A1	Que o alumnado demostre posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita encontrarse a un nivel que, se bien se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Analizar, sintetizar, resolver problemas e tomar decisións xestionando a información e o tempo
B2	Organizar e planificar a actividade profesional de maneira óptima
B3	Traballar en equipo e en contornas multidisciplinares
B4	Comprometerse eticamente e ter vocación de servizo público
B5	Razoar criticamente
C2	Recoñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos e das institucións políticas
C5	Describir a estrutura, a organización e o funcionamento das Administracións Públicas multinivel, analizando a súa relación coa cidadanía

D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua estranxeira
D3	Sensibilizarse con temas medioambientais
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma
D6	Adaptarse a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar os elementos básicos do modelo político-territorial español	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C2 C5	D5
Describir os trazos esenciais da historia política, institucións e actores políticos do Estado Autonómico, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C2 C5	D5
Reproducir os distintos aspectos dos contidos incluídos na materia	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B5	C2 C5	D5
Interpretar, con certas doses de pensamento crítico, o funcionamento real do modelo autonómico	A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5	C2 C5	D1 D3 D5 D6
Comprometerse, con vocación de servizo público, cos valores propios dunha sociedade cunha cultura política democrática	A3	B2 B3 B4	C5	D1 D2 D3 D6

Contidos

Tema	
1. Centralización e descentralización na historia política española	1. Centralización e descentralización na historia política española
2. O Estado autonómico de 1978 e a súa evolución ao longo de catro décadas	2. O Estado autonómico de 1978 e a súa evolución ao longo de catro décadas
3. Os Estatutos de Autonomía e as súas modificacións	3. Os Estatutos de Autonomía e as súas modificacións
4. Os sistemas políticos das Comunidades Autónomas	4. Os sistemas políticos das Comunidades Autónomas
5. O sistema político galego: historia, institucións, actores e procesos	5. O sistema político galego: historia, institucións, actores e procesos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	30	30
Resolución de problemas de forma autónoma	0	49	49
Lección maxistral	0	66	66
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	2	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	2	2
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Lección maxistral   Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	20	A1	B1	C2	D1
			A2	B4	C5	D2
			A3	B5		D3
			A4			D5
			A5			D6
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	40	A1	B1	C2	D1
			A2	B2	C5	D2
			A3	B5		D3
			A4			D5
			A5			D6
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	30	A1	B1	C2	D1
			A2	B2	C5	D2
			A3	B3		D3
			A4	B4		D5
			A5	B5		D6
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.	10	A1	B1	C2	D1
			A2	B2	C5	D2
			A3	B4		D3
			A4	B5		D5
			A5			D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todas as actividades desenvolveranse no marco da avaliación continua.

O exame de preguntas de desenvolvemento optará, preferentemente, pola modalidade oral.

Os criterios de avaliación serán idénticos para as dúas probas/convocatorias do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvaro Xosé López Mira, **Gobiernos autonómicos**, Andavira, 2020

Bibliografía Complementaria

Argimiro Rojo Salgado, **O Galeguismo a través dos seus textos e documentos políticos**, Coordinadas, 1989

Eliseo Aja, **El estado autonómico: federalismo y hechos diferenciales**, Alianza, 2003

Justo G. Beramendi, José Álvarez Junco, Ferrán Requejo Coll, **El nombre de la cosadebate sobre el término**, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2005

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ciencia política: Institucións e políticas da Unión Europea/P04G092V01107

Ciencia política: Políticas públicas/P04G092V01109

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública/P04G092V01102

Ciencia política: Ciencia politica/P04G092V01101

Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos/P04G092V01105

Ciencia política: Sistema político español/P04G092V01104

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19
